

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมานะอุตสาหะในการเรียน
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

จงลักษณ์ สีหาราช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีวิทยาการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2548

ISBN 974-502-304-3

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคปลาย ปีการศึกษา 2546

44911788: สาขาวิชา: เทคโนโลยีวิจัยการศึกษา; วท.ม. (เทคโนโลยีวิจัยการศึกษา)

คำสำคัญ: ความมานะอุตสาหะในการเรียน/ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

จงลักษณ์ สีหาราช: โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (THE CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF FACTORS AFFECTING INDUSTRY IN STUDYING FOR UPPER PRIMARY LEVEL PUPILS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สุชาดา กรเพชรปานิ, Ph.D., นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร, Ph.D. 158 หน้า. ปี พ.ศ. 2547. ISBN 974-502-304-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา และตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ตามแนวคิดของอีริกสัน (Erikson, 1968) ประกอบด้วยตัวแปรแฝง 6 ตัวแปร ได้แก่ ความมานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียน ความคาดหวังของผู้ปกครอง ความคาดหวังของนักเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดู และการควบคุมตนเอง ตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัวแปร ได้แก่ เพศของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 450 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดความมานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียน แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง แบบสอบถามความคาดหวังของนักเรียน แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดการควบคุมตนเอง และแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS for Windows หาค่าสถิติพื้นฐาน และใช้โปรแกรม LISREL 8.50 วิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ผลการวิจัยพบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี โดยพิจารณาจากผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 10.92 ค่า p เท่ากับ 1.00 ค่า df เท่ากับ 32 ค่า GFI เท่ากับ 1.00 ค่า $AGFI$ เท่ากับ 0.99 ค่า CFI เท่ากับ 1.00 ค่า $SRMR$ เท่ากับ 0.01 ค่า $RMSEA$ เท่ากับ 0.00 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R -SQUARE) เท่ากับ 0.96 แสดงว่า ตัวแปรทั้งหมดในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของความมานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียน ได้ร้อยละ 96.0 ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความมานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียน คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดู การควบคุมตนเอง ความคาดหวังของนักเรียน และ ความคาดหวังของผู้ปกครอง ส่วนตัวแปรเพศ ไม่มีอิทธิพลต่อความมานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียน

44911788: MAJOR: EDUCATIONAL RESEARCH TECHNOLOGY; M.Sc.

(EDUCATIONAL RESEARCH TECHNOLOGY)

KEYWORDS: INDUSTRY IN STUDYING/ CAUSAL RELATIONSHIP MODEL

CHONGLUK SEEHARAT: THE CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF
FACTORS AFFECTING INDUSTRY IN STUDYING FOR UPPER PRIMARY LEVEL PUPILS.

THESIS ADVISORS: SUCHADA KORNPETPANEE, Ph.D., NARUEPON

VONGJATURAPAT, Ph.D. 158 P. 2004. ISBN 974-502-304-3

The purpose of this research was to develop and validate a causal relationship model of Industry in Studying for Upper Primary Level Pupils based on theory of Erikson (1968). The model consists of six latent variables: Industry in Studying, Parent 's Expectation, Student 's Expectation, Achievement Motivation, Child Rearing Practices, Self-Control and one observed variable is gender. The samples involved 450 Upper Primary Level Pupils in academic year 2003. The research instruments were Industry in Studying Scale, Parent 's Expectation Scale, Student 's Expectation Scale, Achievement Motivation Scale, Child Rearing Practices Scale and Self-Control Rating Scale. SPSS was used to derive descriptive statistics ; LISREL 8.50 was used to test the causal relationship model.

The result indicated that the model was consistent with the empirical data. Model validation of good fitted the model provide Chi-Square test of goodness of fit = 10.92, $p = 1.00$, $df = 32$, $GFI = 1.00$, $AGFI = 0.99$, $CFI = 1.00$, $SRMR = 0.01$, $RMSEA = 0.00$ and $R-Square = 0.96$. The variables in the model accounted for 96.0 percent of the variance of Industry in Studying. The variables with statistically significant direct effects on Industry in Studying were Achievement Motivation, Child Rearing Practices, Self-Control, Parent 's Expectation and Student 's Expectation. However, gender had no statistically significant effect on Industry in Studying.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความมานะอุตสาหะในการเรียนของ	
นักเรียน	9
ตอนที่ 2 ตัวแปรที่ส่งผลต่อความมานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียน.....	23
ตอนที่ 3 เทคนิคการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความ	
มานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียน	48
ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ	
ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียนกับข้อมูลเชิง	
ประจักษ์	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
4 ผลการวิจัย	63
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน	65
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ ในการศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมานะ อดสาหะในการเรียนของนักเรียน	68
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อตรวจสอบความตรงเชิง โครงสร้างของตัวแปรแฝง	71
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความมานะอดสาหะในการเรียนของนักเรียน	74
5 สรุป และอภิปรายผล	85
สรุปผลการวิจัย	85
อภิปรายผลการวิจัย	88
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	92
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	93
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก	105
ภาคผนวก ข	117
ประวัติย่อของผู้วิจัย	158

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ความสัมพันธ์ของขั้นพัฒนาการ	16
2 สรุปทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของอีริกสัน	17
3 รายชื่อโรงเรียนที่สุ่มได้จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในจังหวัดที่สุ่มได้	50
4 จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียนและจังหวัดที่ตั้ง	50
5 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดความมานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียน	53
6 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	54
7 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามความคาดหวังของนักเรียน	55
8 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู	56
9 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดการควบคุมตนเอง	57
10 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง	58
11 ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ	59
12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะ	65
13 $\bar{X}$, SD , CV ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้	66
14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียน	69
15 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียน	76
16 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง	77
17 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมานะอุตสาหะในการเรียนของนักเรียนที่ปรับแก้	81
18 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง	82
19 เปรียบเทียบค่าสถิติ	84

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมานะ อดสาหะในการเรียนของนักเรียน	4
2	ขั้นตอนการพัฒนากาารในแต่ละชั้นตามแนวคิดของอิริคสัน	14
3	สมมติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมานะอดสาหะใน การเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2	34
4	โมเดลการวัดและโมเดลสมการโครงสร้าง	38
5	ผลการวิเคราะห์ห้่องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดความคาดหวังของผู้ปกครอง .	71
6	ผลการวิเคราะห์ห้่องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการ เรียน	72
7	ผลการวิเคราะห์ห้่องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดความคาดหวังของนักเรียน	72
8	ผลการวิเคราะห์ห้่องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดการควบคุมตนเอง	73
9	ผลการวิเคราะห์ห้่องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดความมานะอดสาหะในการ เรียนของนักเรียน	73
10	โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมานะอดสาหะในการ เรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ตามสมมติฐาน	75
11	โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมานะอดสาหะในการ เรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่ปรับโมเดลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	80